

Lovforslag nr. L 249. Fremsat den 27. april 1994 af socialministeren (Yvonne Herløv Andersen)

Forslag

til

Lov om ændring af lov om social bistand

(Adskillelse af reglerne om privat og kommunalt formidlet dagpleje samt fastsættelse af særskilte bestemmelser om klubtilbud m.v.)

§ 1

I lov om social bistand, jf. lovbekendtgørelse nr. 829 af 1. oktober 1992, som senest ændret ved lov nr. 177 af 16. marts 1994, foretages følgende ændringer:

1. I § 10, stk. 3, 3. pkt. udgår: »64,«, og efter »69,« indsættes: »73 a,«.

2. I § 49, stk. 2, ændres »dagpleje, jf. § 64, stk. 3, eller daginstitution, jf. § 73« til: »dagtilbud, jf. § 73 og klubtilbud, jf. § 73 d«.

3. Overskriften til afsnit VI affattes således: »**Dagpasning og døgnpleje**«.

4. Overskriften til kapitel 14 affattes således: »**Privat dagpasning**«.

5. I § 63, stk. 1, 1. pkt., ændres »dagpleje« til: »dagpasning«.

6. I § 63, stk. 1 ophæves 2. pkt. og i stedet indsættes:

»Der kan ikke gives tilladelse til at have mere end 5 børn i privat dagpasning. Varetages den private dagpasning af flere personer, kan kommunalbestyrelsen give tilladelse til, at der kan modtages op til 10 børn«.

7. I § 63, stk. 2, ændres »Daglejehjem og lignende« til: »Private daginstitutioner«.

8. I § 63, stk. 3, ændres »hjemmene« til »den private dagpasning og private daginstitutioner«.

9. § 64 og § 64 a ophæves.

10. Overskriften til kapitel 16 affattes således: »**Dagtilbud til børn**«.

11. I § 69, stk. 1, ændres »på daginstitutioner for børn og unge, herunder socialpædagogiske fritidsforanstaltninger« til: »i dagtilbud til børn«.

12. I § 69, stk. 2, ændres »er sammen med dagpleje efter § 64 og« til: »og kommunal dagpleje er sammen med«.

13. I § 69, indsættes som stk. 4 og 5:

»Stk. 4. Kommunalbestyrelsen kan formidle anbringelse af børn i dagpleje i private hjem og andre lokaler i børnenes hjemlige miljø, der forud er godkendt af kommunalbestyrelsen til dette formål. Der kan i den enkelte dagpleje modtages op til 5 børn. Varetages dagplejen af flere personer, kan kommunalbestyrelsen bestemme, at der i dagplejen kan modtages op til 10 børn.

Stk. 5. Kommunalbestyrelsen kan beslutte, at dagplejerens egne børn under 3 år kan indgå i det antal børn, dagplejeren modtager betaling for. Kommunalbestyrelsens afgørelse herom kan ikke indbringes for anden administrativ myndighed«.

14. Efter § 69 b indsættes:

»§ 69 c. Kommunalbestyrelsen har det overordnede ansvar for den kommunale dagpleje og fastsætter mål og rammer for dagplejens virksomhed.

Stk. 2. Ved den kommunale dagpleje for børn oprettes en forældrebestyrelse med et flertal af valgte forældre, såfremt mere end halvdelen af forældre til børn optaget i den kommunale dagpleje anmoder herom. I bestyrelsen indgår 2 repræsentanter valgt af og blandt medarbejderne i dagplejen. Kommunalbestyrelsen kan beslutte, at medarbejderrepræsentanterne skal have stemmeret.

Stk. 3. Forældrebestyrelsen fastsætter overordnede principper for dagplejens virksomhed og for anvendelsen af en budgetramme for dagplejen inden for de af kommunalbestyrelsen fastsatte mål og rammer.

Stk. 4. Dagplejelederen har den administrative og pædagogiske ledelse af dagplejen og er ansvarlig for dagplejens virksomhed over for forældrebestyrelsen og kommunalbestyrelsen.

Stk. 5. Kommunalbestyrelsen kan helt eller delvis delegere beslutningskompetence vedrørende dagpleje til forældrebestyrelsen bortset fra de beføjelser, der følger af bestemmelserne i denne lovs §§ 69, 71, 72 og 73 om godkendelse af dagplejehjem, tilsyn, beslutning om optagelse, tildeling af fripladser og forældrebetaling samt de beføjelser, der følger af den kommunale bevillings- og arbejdsgiverkompetence.

Stk. 6. Ved etablering af en forældrebestyrelse efter stk. 2 fastsætter kommunalbestyrelsen efter indhentet udtalelse fra forældrebestyrelsen en vedtægt for styrelsen af den kommunale dagpleje.«

15. I § 71, stk. 1, ændres »den daglige drift af daginstitutioner« til: »forholdene i dagtilbudene«.

16. I § 72, stk. 1, 1. pkt. og i stk. 2, ændres »en daginstitution« til: »et dagtilbud«.

17. § 73 affattes således:

»§ 73. Børnenes forældre betaler for opholdet med et beløb, der svarer til 30 pct. af udgifterne ved ophold i dagtilbuddet, bortset fra ejendomsudgifter, herunder husleje og vedligeholdelse, jf. dog stk. 4.

Stk. 2. Kommunalbestyrelsen afgør, om betalingen skal beregnes på grundlag af udgifterne ved driften af den enkelte daginstitution eller på grundlag af de gennemsnitlige udgifter ved driften af daginstitutioner af samme type i kommunen, dog beregnes betalingen for ophold i ordninger efter § 70 på grundlag af udgifterne ved driften af den enkelte ordning.

Stk. 3. For den kommunale dagpleje beregnes betalingen på grundlag af de gennemsnitlige udgifter ved opholdet i den kommunale dagpleje.

Stk. 4. Socialministeren fastsætter nærmere regler om betalingen efter stk. 1 og kan herunder bestemme, at der skal ske nedsættelse eller bortfald af betalingen under hensyn til forældrenes økonomiske forhold og børnenes særlige behov for ophold i dagtilbud. Der kan endvidere fastsættes en lavere betaling for særlige grupper af dagtilbud.

Stk. 5. Særlige indtægter for dagtilbuddene anvendes til nedsættelse af forældrenes betaling.

Stk. 6. Betalingen fastsættes for et regnskabsår ad gangen på grundlag af dagtilbuddenes budgetter.«

18. Efter § 73 indsættes:

»Klubtilbud og andre socialpædagogiske fritidstilbud til større børn og unge

§ 73 a. Kommunalbestyrelsen skal sørge for, at der er de nødvendige klubtilbud og andre socialpædagogiske fritidstilbud til større børn og unge, jf. dog § 95 a.

Stk. 2. Tilbuddene skal i samarbejde med de større børn og unge skabe aktiviteter og samværsformer, der fremmer den enkeltes alsidige udvikling og selvstændighed samt evne til at indgå i et forpligtende fællesskab.

Stk. 3. Tilbuddene indgår som led i kommunens generelle fritidstilbud til børn og unge og skal efter kommunalbestyrelsens beslutning også kunne rette sin virksomhed mod børn og unge med behov for støtte.

Stk. 4. Kommunalbestyrelsen fastsætter mål og rammer for tilbuddenes virksomhed som en integreret del af kommunens samlede fritidsmæssige, forebyggende og støttende indsats over for børn og unge.

Stk. 5. Kommunalbestyrelsen fastsætter retningslinjer, der sikrer børn og unge indflydelse på indholdet i det enkelte tilbud. Kommunal-

bestyrelsen kan beslutte, at § 69 a finder anvendelse for visse tilbud.

§ 73 b. Klubber og andre socialpædagogiske fritidstilbud kan oprettes og drives af en eller flere kommuner eller som private institutioner, med hvilke kommunalbestyrelsen indgår overenskomst. Private institutioner skal være selvejende, hvis der er plads til mindst 6 børn eller unge. Kommunalbestyrelsen kan til private klubordninger for større børn og unge yde et tilskud pr. barn eller ung.

Stk. 2. § 71 finder tilsvarende anvendelse for klubber og andre socialpædagogiske fritidstilbud.

§ 73 c. Bestemmelse om optagelse i og udmeldelse af klubber og andre socialpædagogiske fritidstilbud træffes af kommunalbestyrelsen, hvis afgørelse ikke kan indbringes for anden administrativ myndighed.

Stk. 2. Kommunalbestyrelsen kan for private klubordninger beslutte, at lederen af den enkelte ordning træffer afgørelse om optagelse og udmeldelse efter retningslinjer fastsat af kommunalbestyrelsen.

§ 73 d. Kommunalbestyrelsen fastsætter betaling for deltagelse i klubber og andre socialpædagogiske fritidstilbud og kan herunder beslutte, at der ikke skal ydes betaling for deltagelse i enkelte tilbud eller typer af tilbud. Beta-

lingen kan højst udgøre 20 pct. af udgifterne ved driften af det enkelte tilbud eller af de gennemsnitlige udgifter ved driften af samme type af tilbud i kommunen, som disse opgøres efter § 73, stk. 1 og 6. For private klubordninger, jf. § 73 b, stk. 1, 3. pkt., beregnes betalingen på grundlag af udgifterne ved driften af den enkelte ordning.

Stk. 2. Socialministeren fastsætter nærmere regler om betalingen efter stk. 1 og kan herunder bestemme, at der kan opkræves særskilt betaling for materialeforbrug og forplejning. Socialministeren kan endvidere fastsætte, at der skal ske nedsættelse eller bortfald af betaling under hensyn til forældrenes økonomiske forhold og barnet eller den unges særlige behov for deltagelse i tilbuddet.«

19. I § 95 a, stk. 1 ændres »på en af de i § 69 nævnte daginstitutioner.« til: » i et af de i § 69 og § 73 a nævnte dag- og klubtilbud.«

20. I § 133, stk. 1 ændres »dagforanstaltninger for børn og unge efter § 64 og § 69« til: »dag- og klubtilbud til børn og unge efter § 69 og § 73 a«.

21. I § 135, stk. 7, 2. pkt. ændres »dagtilbud efter §§ 64, 69 og 70« til: »dag- og klubtilbud efter §§ 69, 70 og 73 a«.

§ 2

Loven træder i kraft den 1. januar 1995.

Bemærkninger til lovforslaget

Almindelige bemærkninger

Det seneste årti's udvikling på dagtilbudsområdet har bevirket, at bistandslovens bestemmelser om dagtilbud for børn og unge, for så vidt angår den kommunalt formidlede dagpleje og klubområdet, trænger til en revision.

Den kommunale dagpleje, der oprindeligt blev betragtet som en overgangsordning, der skulle afhjælpe den store efterspørgsel efter daginstitutioner, indgår i dag som en del af de offentlige dagtilbud for børn.

Det foreslås derfor at flytte den kommunalt formidlede dagpleje til afsnittet om daginstitutioner for børn, således at de offentligt finansierede pasningstilbud samles under samme afsnit.

Det foreslås samtidig at indføre særskilte bestemmelser omhandlende klubtilbud og andre socialpædagogiske tilbud til større børn og unge. Baggrunden for dette er, at disse tilbud både i funktion, form og indhold adskiller sig fra dagtilbuddene til de mindre børn. Samtidig præciseres klubbers og socialpædagogiske fritidstilbuds rolle som en del af den overordnede børne- og ungepolitik i kommunen og som et vigtigt værktøj i kommunens samlede forebyggende og målrettede indsats på området.

Dagplejen

Der er ofte forståelsesmæssigt sket en sammenblanding af den private dagpleje efter bistandslovens § 63 og den kommunale dagpleje efter bistandslovens § 64.

I den kommunale dagpleje er dagplejerne ansat af kommunalbestyrelsen, og den kommunale dagpleje er omfattet af formålsbestemmelsen i § 69. Kommunalbestyrelsen fører tilsyn med dagplejens udøvelse. Forældrebetalingen er omfattet af bistandslovens § 73 og er hermed omfattet af reglerne om søskenderabat og økonomisk og socialpædagogisk friplads. Det er kommunalbestyrelsen, der træffer bestemmelse om hvilke børn, der skal optages i den enkelte dagpleje, og der er mulighed for at oprette forældrebestyrelser.

Den private dagpleje er helt private ordninger uden offentlige tilskud og hviler på et aftaleforhold mellem dagplejer og forældre. Kommunalbestyrelsens opgave er alene at meddele tilladelse til, at der i det enkelte hjem kan modtages mere end 2 børn, samt at føre tilsyn med forholdene i hjemmet. Den private dagplejers løn- og ansættelsesvilkår ligesom betalingen aftales i hvert enkelt tilfælde mellem forældre og dagplejer. Det er den private dagplejer, der bestemmer hvilke børn, der skal modtages i hjemmet, og der er ingen regler om forældreindflydelse.

Der er således tale om 2 organisatorisk helt forskellige former, der på grund af samme betegnelse og placering i bistandsloven ofte er blevet blandet sammen med usikkerhed om retstilstanden til følge.

For derfor at tydeliggøre forskellen mellem de to former ændres betegnelsen privat dagpleje til privat dagpasning.

§ 63 omfatter udover den private dagpleje også bestemmelsen om dagplejehjem og lignende. Ved bistandslovens tilblivelse blev bestemmelsen om dagplejehjem og lignende i sin tid hovedsageligt medtaget for at give plads for eksisterende lederejede halvdagsbørnehaver uden offentlige midler. Betegnelsen private daginstitutioner vil derfor være mere dækkende for disse tilbud.

Med forslaget om adskillelse af den private og den kommunale dagpleje, således at den private dagpasning fortsat placeres i bistandslovens afsnit VI, Privat dagpasning, medens den kommunale dagpleje flyttes til afsnit VII, omhandlende offentlige dagtilbud til børn, understreges forskellen mellem de to former yderligere.

Forslaget om at flytte den kommunale dagpleje til afsnittet med kommunale daginstitutioner skal også ses i lyset af den udvikling, som den kommunale dagpleje har været igennem.

Fra 1981 blev den kommunale dagpleje ligestillet med daginstitutioner for børn i alderen 0-2 år og har siden udviklet sig til den primære pasningsform for de mindste børn. Den kommunale dagpleje indgår således nu som en væsentlig del af de offentlige dagtilbud til børn.

For daginstitutioner og den kommunale dagpleje gælder således på de fleste punkter de samme regler. Begge tilbud er omfattet af formålsbestemmelsen i § 69, stk. 2, hvorefter dagtilbud er et led i kommunens samlede generelle og forebyggende tilbud til børn, ligesom grundlaget for fastsættelse af forældrebetaling er det samme, samt beslutning om optagelse i daginstitutioner og den kommunale dagpleje sker efter beslutninger truffet af kommunalbestyrelsen, og plads i begge tilbud tildeles via den centrale pladsanvisning i kommunen.

Ved derfor at flytte den kommunale dagpleje til afsnittet om daginstitutioner sker der en samling af de dagtilbud, der med offentlig finansiering retter sig mod den samme modtagergruppe.

Klubtilbud og andre socialpædagogiske tilbud til større børn og unge

Baggrunden for forslaget er et ønske om med udgangspunkt i klubtilbuddene og andre socialpædagogiske fritidstilbud til større børn og unge at styrke både den generelle forebyggende indsats og den mere målrettede støttende indsats over for større børn og unge, der ikke længere har behov for et dagtilbud med pasning og kontrolleret fremmøde.

Lovforslaget indgår således som en opfølgning af regeringsgrundlaget, der har som en af målsætningerne at forebygge sociale problemer og styrke indsatsen over for de svage og udstødte grupper. Som ét blandt flere tiltag kan målrettet brug af klubtilbud m.v. forhindre eller mindske risikoen for social udstødning af visse grupper blandt større børn og unge, der befinder sig i en sårbar situation.

Lovforslaget er tillige et led i gennemførelsen af handlingsplanen for de svagest stillede børn og unge fra Regeringens Børneudvalg, februar 1994.

Som led i at sætte fokus på ungegruppen skabes der i lovgivningen en sontring mellem dagtilbud med pasning og kontrolleret fremmøde til de mindre børn og klubtilbud m.v. uden kontrol af fremmøde til større børn og unge. De nye bestemmelser retter sig mod større børn og unge med behov for et tilbud om aktiviteter og samvær med andre børn og unge i trygge omgivelser og med mulighed for voksenkontakt og særlig støtte.

Tilbuddene til større børn og unge må først og fremmest have karakter af mere åbne tilbud, der tager udgangspunkt i unges skiftende behov og ønsker. Tilbud, som kan møde større børn og unge, der hvor de er og med høj grad af medvirken fra børn og unge selv ved tilrettelæggelsen af de forskellige tilbud og gennemførelsen af aktiviteter.

Med lovforslaget præciseres den gældende kommunale forpligtelse til – udover almindelig dagtilbud

til børn – også at sørge for de nødvendige klubtilbud og andre socialpædagogiske fritidstilbud til større børn og unge.

Samtidig forbedres kommunernes muligheder for at benytte klubberne direkte i det forebyggende og støttende arbejde over for børn og unge, idet der skabes større fleksibilitet med hensyn til deltagelse og betaling.

Klubtilbud og øvrige socialpædagogiske fritidstilbud skal ses som en bred vifte af fritidstilbud, der samlet opfylder to formål: et generelt tilbud om samvær og aktiviteter til alle større børn og unge og samtidig gennem målrettet socialpædagogisk virksomhed at have et forebyggende og støttende sigte i forhold til grupper af større børn og unge eller enkeltindivider, der har særlige behov for støtte. Tilbuddene vil således i stor udstrækning kunne kombinere et fritidsmæssigt og kulturelt aspekt med en social og pædagogisk funktion.

Tilrettelæggelsen af udbuddet af klubber og andre socialpædagogiske tilbud skal ses i sammenhæng med de øvrige tilbud, der findes i kommunen til børn og unge. Lovforslaget forudsætter derfor, at klubber og andre socialpædagogiske fritidstilbud indgår som led i en lokal overordnet børne- og ungdomspolitik, hvor tilbuddene er en del af kommunens samlede fritidstilbud, og indgår i et tæt tværfagligt og tværsektorielt samarbejde med andre offentlige og private tilbud i lokalområdet.

Klubber og socialpædagogiske fritidstilbud tjener samtidig et forebyggende formål ved at være et samværsted også for de unge, som af forskellige grunde ikke har glæde af øvrige fritidstilbud.

Klubber og socialpædagogiske fritidstilbud kan endelig yde speciel støtte til børn og unge med behov herfor. Dette kan eksempelvis være i form af aktiviteter, der inddrager truede børn og unge, rådgivning og vejledning, opsøgende arbejde m.v.

Lovforslaget fastlægger derfor, at kommunalbestyrelsen udarbejder mål og rammer for tilbuddenes virksomhed, der placerer dem som en integreret del af kommunens samlede fritidsmæssige, forebyggende og støttende indsats.

Lovforslaget fastlægger ikke, hvilken form for tilbud og forebyggende indsats, der skal være tale om, idet dette tilrettelægges ud fra lokale forhold og lokale behov.

Dette betyder også, at lovgivningen i princippet ikke fastsætter en aldersgrænse for deltagelse i klubber og andre socialpædagogiske fritidstilbud, idet det overlades til kommunalbestyrelsen at fastlægge aldersgrænser for de enkelte tilbud i forhold til tilbuddenes mål og indhold. Da klubtilbud m.v. retter sig til større børn og unge uden behov for kontrolle-

ret fremmøde, sætter dette en grænse for, hvor langt ned i alder tilbuddene kan gå.

Kommunerne skal ved tilrettelæggelsen af deres struktur på henholdsvis dagtilbudsområdet og fritidsområdet fortsat sikre et tæt samarbejde mellem dagtilbud med kontrolleret fremmøde og de i dette lovforslag omhandlede fritids- og klubtilbud, således at der er mulighed for en glidende overgang for de børn, der er ved at vokse fra et almindeligt dagtilbud, men endnu ikke er blevet store nok til det åbne »frie« tilbud.

Der gælder heller ingen øvre aldersgrænse for deltagelse i klubber og øvrige socialpædagogiske fritidstilbud.

Større børn og unge skal med lovforslaget sikres indflydelse på indholdet i deres klubtilbud m.v. De unges egen medvirken og medbestemmelse er af stor betydning for, at de oplever tilbuddet som deres, og er samtidig et vigtigt middel til at støtte den enkelte til at udvikle social og personlig kompetence.

Administrative og økonomiske konsekvenser

Lovforslaget medfører ikke ændringer i det økonomiske mellemværende mellem kommuner og stat. Forslaget er forhandlet med de kommunale parter.

Bemærkninger til lovforslagets enkelte bestemmelser

Til § 1

Til nr. 1 og 2

De foreslåede ændringer er en konsekvens af den foreslåede ophævelse af § 64 og § 64 a samt ændringen af § 73 og indsættelsen af § 73 d.

Til nr. 3 – 5

Ved fremover at benævne den private dagpleje som privat dagpasning tydeliggøres det, at der her er tale om helt private ordninger, der alene har til formål at dække et pasningsbehov, og som ikke er omfattet af formålsbestemmelsen i § 69, stk. 2, hvorefter tilbuddene er et led i kommunens samlede generelle og forebyggende tilbud til børn.

Til nr. 6

Forslaget om at flytte bestemmelsen i § 64 til § 69 nødvendiggør en præcisering af, at der kan modtages op til 10 børn, såfremt dagpasningen varetages af flere personer, idet dette hidtil er fremgået af § 64.

Til nr. 7

Begrebet dagplejehjem og lignende har givet anledning til misforståelser, idet det giver indtryk af, at der er tale om en form for dagpleje. Det er imidlertid ikke tilfældet. Der er tale om institutioner, der drives af private uden offentlige midler, det vil sige uden overenskomst med kommunalbestyrelsen. Udtrykket »private daginstitutioner« vil derfor være betydeligt mere dækkende for indholdet af disse tilbud.

Til nr. 8

Den foreslåede ændring er en konsekvens af de foreslåede ændringer som anført i nr. 4, 5 og 7.

Til nr. 9 – 14

Samling af de offentlige dagtilbud i samme afsnit indebærer, at bestemmelserne i § 64 og § 64 a om den kommunale dagpleje flyttes og indarbejdes i bestemmelserne i afsnit VII om dagtilbud til børn.

Samtidig indføres som nyt overordnet begreb: »offentlige dagtilbud«, omfattende de forskellige typer af daginstitutioner – vuggestuer, børnehaver, aldersintegrerede institutioner og fritidshjem -, den kommunale dagpleje og private pasningsordninger efter § 70.

Omtalen af de socialpædagogiske fritidsforanstaltninger udgår, da disse udskilles til bestemmelserne om klubtilbud og andre socialpædagogiske fritidstilbud til større børn og unge.

I § 69 stk. 4 og 5 er der ingen indholdsmæssige ændringer. Indholdet af bestemmelserne er identiske med den nuværende § 64 stk. 1, 1. og 2. pkt., og stk. 2, idet der dog vedrørende adskillelsen fra § 63 er sket en redaktionel tilføjelse om, at der i den enkelte dagpleje kan modtages op til 5 børn.

Der sker ingen ændringer i bestemmelserne om forældrebestyrelser for den kommunale dagpleje. Der er udelukkende tale om en flytning af bestemmelserne i § 64 a til afsnit VII.

Til nr. 15

Kommunalbestyrelsen har efter gældende bestemmelser pligt til at føre tilsyn med den daglige drift af daginstitutioner og med dagplejens udøvelse. For at tilsynsforpligtelsen i afsnit VII, Dagtilbud til børn, også skal omfatte den kommunale dagpleje ændres ordlyden til, at der føres tilsyn med forholdene i dagtilbuddene. Heri ligger, at der for daginstitutioner og den kommunale dagpleje føres tilsyn med de fysiske forhold samt med det pædagogiske tilbud og den daglige drift i dagtilbuddene.

Til nr. 16

Som led i den generelle indpasning af den kommunale dagpleje og overgang til brugen af ordet dagtilbud, er der foretaget en redaktionel ændring.

Til nr. 17

Ændringerne i § 73 skyldes indarbejdelse af den kommunale dagpleje. Ændringerne indebærer ikke nogen realitetsændringer i forhold til fastsættelse af forældrebetalingen. Der kan således fortsat ikke under ét beregnes gennemsnitstakster for daginstitutioner og den kommunale dagpleje.

Til nr. 18

Til § 73 a

Til stk. 1

Bestemmelsen er en præcisering af den gældende forpligtelse for kommunalbestyrelsen til at oprette det nødvendige antal pladser i klubber og socialpædagogiske fritidstilbud til større børn og unge.

I vurderingen af hvad de nødvendige klubtilbud m.v. omfatter, må indgå dels det lokale behov for klubtilbud m.v., dels i hvilken udstrækning der i kommunen i øvrigt er fritidstilbud, der indholdsmæssigt dækker det i lovforslaget angivne formål og retter sig mod samme aldersgruppe.

Kommunalbestyrelsens forpligtelse efter § 73 a, stk. 1 skal således ses i sammenhæng med klubtilbud oprettet efter bestemmelserne i ungdomsskoleloven og folkeoplysningsloven (jf. lov nr. 411 af 13. juni 1990 om ungdomsskoler, produktionsskoler og daghøjskoler og lov nr. 410 af 13. juni 1990 om støtte til folkeoplysning) og med øvrige fritidstilbud som idræt, musik, spejder, ungdomsskole m.v., der findes i kommunen til større børn og unge.

Bestemmelsen giver kommunerne stor handlemulighed med hensyn til tilrettelæggelse af en varieret tilbudsstruktur baseret på lokale forhold og lokale behov.

Udover klubber med medlemskab kan de socialpædagogiske fritidstilbud for eksempel omfatte:

- Aktivitetssteder som centre i lokalområderne med løsere registrering og lejlighedsvis deltagelse
- Åbne uformelle væresteder, mødesteder, caféer og lignende med fri deltagelse
- Opsøgende virksomhed i lokalområderne, hvor de unge opholder sig
- Aktiviteter baseret på eller med tilknytning til rådgivnings- eller vejledningsfunktioner.

De anførte eksempler på socialpædagogisk virksomhed kan kombineres med den egentlige klubvirksomhed, for eksempel opsøgende arbejde eller

rådgivning og vejledning med udgangspunkt i klubben.

Oprensningen er ikke udtømmende, men angiver eksempler på, hvordan kommunalbestyrelsen kan opfylde forpligtelsen efter § 73 a.

Bestemmelsen forudsætter således, at der i kommunen er et vist udbud af forskelligartede fritidstilbud, der samlet retter sig mod alle større børn og unge, inklusiv de svage og udsatte grupper. Ved tilrettelæggelsen af kommunens tilbud må kommunalbestyrelsen være opmærksom på, at der kan være tidspunkter, hvor grupper af større børn og unge særligt kan have behov for et tilbud om samvær og aktiviteter.

Kommunalbestyrelsens forpligtelse omfatter også de nødvendige tilbud til de grupper af skolesøgende børn og unge, der på grund af fysisk eller psykisk handicap kan have vanskeligheder med at benytte de almindelige fritidstilbud. Amdsrådets forpligtelser om fritidstilbud efter § 95 a over for skolesøgende børn og unge med vidtgående handicap er et supplement til den generelle forpligtelse, som kommunalbestyrelsen har også over for disse børn og unge. Der er ikke herved tiltænkt nogen ændring af den hidtil gældende ansvarsfordeling mellem kommuner og amtskommuner.

Til stk. 2

Formålet med klubtilbuddene og de socialpædagogiske fritidstilbud er, at de gennem aktiviteter og samvær støtter de unge i deres udviklingsproces på vej til selvstændighed og et voksenliv, og at tilbudene medvirker til, at også de svage stillede grupper af børn og unge kan få et styrket udgangspunkt for bedre at kunne håndtere egen livssituation.

Klubtilbuddene m.v. skal fremme den enkeltes oplevelse af at have en værdi, et positivt selvbillede og at være i stand til at deltage i et socialt fællesskab. Evnen til at kunne indgå i forpligtende relationer til andre mennesker er af afgørende betydning for deltagelse i såvel arbejds- og uddannelsesmæssige sammenhænge som i private forhold. Evnen til at kunne påtage sig et personligt ansvar for egne beslutninger og handlinger indgår som et væsentligt led heri. Klubben har således en vigtig rolle med hensyn til at fremme de unges ansvarlighed og sociale og kulturelle forståelse som forudsætning for deltagelse i demokratiske beslutningsprocesser.

Til stk. 3

Bestemmelsen fastslår tilbuddenes funktion: De skal være en del af de generelle og forebyggende fritidstilbud til alle børn og unge i kommunen og kan

samtidig være et tilbud, der retter sin virksomhed mod børn og unge med behov for støtte. Bestemmelsen er således en præcisering af, at klubtilbud m.v. også er et tilbud til de grupper, der ikke benytter andre fritidstilbud samt kan være et tilbud til de større børn og unge, der i kortere eller længere perioder kan have et særligt behov for hjælp og voksenstøtte.

Klubtilbud m.v. skal derfor ikke kun opfattes som en institutionsform, hvor børn og unge selv henvender sig, men kan også ses som en »arbejdsform«, som aktivt og opsøgende kan målrette sin indsats såvel på det generelle fritidsområde som i forhold til børn og unge, som har behov for særlig socialpædagogisk støtte.

Bestemmelsen lægger således op til, at klubtilbud og andre socialpædagogiske fritidstilbud kan udformes med et indhold, der gør dem egnede til at indgå som en del af indsatsen over for de større børn og unge, som kommunalbestyrelsen efter bilstandslovens §§ 28 og 33 skal iværksætte rådgivning og vejledning eller hjælpeforanstaltninger overfor. Kommunalbestyrelsen må angive i de mål og rammer for tilbuddenes virksomhed, som skal fastsættes efter stk. 4 samt om og i hvilken udstrækning dette skal være tilfældet. Udgifter til denne form for rådgivning, vejledning eller hjælpeforanstaltninger i tilknytning til eller som en del af klubtilbud m.v. følger bilstandslovens almindelige bestemmelser om finansiering af ydelser efter §§ 28 og 33, og kan således ikke medregnes i de driftsudgifter, som en deltagerbetaling efter § 73 d fastsættes på grundlag af.

Til stk. 4

Med denne bestemmelse indføres som noget nyt, at kommunalbestyrelsen skal fastsætte mål og rammer for virksomheden i klubber og øvrige socialpædagogiske fritidstilbud i overensstemmelse med tilbuddenes formål efter stk. 2 og 3.

Bestemmelsen medfører endvidere, at der i disse mål og rammer skal fastlægges i hvilken udstrækning og på hvilken måde kommunens klub- og socialpædagogiske fritidstilbud skal indgå i den samlede indsats over for børn og unge, herunder hvilke opgaver disse tilbud skal tage sig af og samspillet med andre former for forebyggende og støttende indsats.

Til stk. 5

Klubtilbud og øvrige socialpædagogiske fritidstilbud uden kontrolleret fremmøde er ikke omfattet af forpligtelsen i § 69 a til at etablere forældrebestyrelser. Baggrunden er, at disse tilbud retter sig mod større børn og unge, hvilket bør afspejle sig i form af, at de selv i højere grad kan sætte præg på indholdet i

tilbuddene. Indførelsen af § 73 a, stk. 5 er således en naturlig opfølgning på § 69 a.

Kommunalbestyrelsen skal efter denne bestemmelse udarbejde retningslinjer der sikrer, at større børn og unge aktivt inddrages i beslutninger omkring indholdet i deres klubtilbud m.v., herunder planlægning og gennemførelse af de daglige aktiviteter.

Bestemmelsen giver ikke adgang til at uddelegere formel beslutningskompetence til de større børn og unge. Den egentlige beslutningskompetence ligger således fortsat hos kommunalbestyrelsen.

Det er op til kommunalbestyrelsen at beslutte, på hvilken måde og på hvilke områder børn og unge skal have indflydelse i de enkelte typer af tilbud tilpasset tilbuddets aldersgruppe, deltagerform og driftsmåde. Den videre udformning af børn og unges medbestemmelse vil naturligt foregå i det enkelte tilbud i tæt samarbejde mellem medarbejderne og børn og unge selv.

Formen for og graden af indflydelse i tilbuddene forudsættes tilrettelagt under hensyntagen til børnenes alder, udvikling og forudsætninger.

I klubber for de yngre børn vil det være aktuelt med en høj grad af forældredeltagelse sammen med børnene. Kommunalbestyrelsen kan for eksempel beslutte at anvende forældrebestyrelsesreglerne i § 69 a for disse typer af tilbud.

I ungdomsklubberne og øvrige tilbud til ungdomsgruppen vil det være af større betydning, at de unge selv deltager i beslutningerne, og at de oplever at have en reel medbestemmelse omkring en række forhold i tilbuddet og ad denne vej får kendskab til og erfaringer med demokratiske beslutningsprocesser.

Indflydelse og medbestemmelse indebærer også et medansvar og indgår som et væsentligt element i en social udviklingsproces. Stk. 5 skal derfor ses i sammenhæng med målsætningen i stk. 2 om at fremme den enkeltes alsidige udvikling og selvstændighed samt evne til at indgå i forpligtende fællesskab.

Til § 73 b

Bestemmelsen er en parallel til § 69, stk. 3 og § 70. Tilbuddene kan således drives kommunalt, som selvejende institutioner med driftsoverenskomst eller som private klubordninger.

Hensigten er, at kommunerne kan tilrettelægge en varieret struktur på klubområdet tilpasset lokale behov og muligheder, herunder også vælge at yde tilskud til klubber og socialpædagogiske fritidstilbud drevet som private ordninger på samme måde som § 70 om tilskud til private pasningsordninger (puljeordninger).

Som betingelse for at yde offentligt tilskud forudsættes, at der indgås en skriftlig aftale mellem kommunen og den private klubordning på linje med, hvad der kræves efter § 70.

Tilskud kan for eksempel ydes til frivillige organisationer, beboerforeninger, forældregrupper eller lignende, der ønsker at etablere og drive forebyggende eller støttende tilbud til unge i lokalområdet.

Til § 73 c

Kommunalbestyrelsen er som hidtil den kompetente myndighed vedrørende afgørelser om optagelse i og udmeldelse af klub og andre socialpædagogiske fritidstilbud. Med § 73 c, stk. 2 får kommunalbestyrelsen mulighed for at overlade konkrete beslutninger om optagelse og udmeldelse til lederen af den enkelte private klubordning efter nærmere retningslinjer fastsat af kommunalbestyrelsen på linje med hvad, der i dag er mulighed for ved kommunale og selvejende institutioner.

Optagelse skal i denne sammenhæng opfattes bredt, herunder også som åben og friere deltagelse i tilbud uden medlemskab. Kommunalbestyrelsen kan således fastsætte forskellige deltagelseskriterier i forskellige typer af tilbud tilpasset det enkelte tilbuds funktion og arbejdsmåde.

Kommunalbestyrelsen kan ved fastlæggelsen af retningslinjer for optagelse beslutte, at manglende benyttelse af en tildelt plads eller manglende kontingentbetaling efter en vis periode og efter en konkret vurdering kan betragtes som udmeldelse. Med hensyn til manglende betaling skal der imidlertid tages hensyn til mulighederne for at tildele hel eller delvis friplads.

Ved udmeldelse skal kommunalbestyrelsen være opmærksom på, om der i stedet for kan være behov for at iværksætte anden form for hjælpe- eller støtte-

foranstaltninger for barnet eller den unge, jf. bistandslovens kap. 8.

Til § 73 d

Som et væsentligt led i kommunalbestyrelsens mulighed for at bruge klubber og socialpædagogiske fritidstilbud aktivt og målrettet i en forebyggende og støttende indsats, giver lovforslaget kommunalbestyrelsen større frihed med hensyn til betalingsfastsættelse, herunder mulighed for at beslutte betalingsfrihed ved enkelte tilbud eller typer af tilbud.

Den gældende beregning af betalingen fastholdes, idet betalingen fortsat ikke kan overstige 20 pct. af udgifterne ved driften af det enkelte tilbud eller af de gennemsnitlige udgifter ved driften af samme type af tilbud i kommunen, som disse opgøres efter § 73, stk. 1 og 6. Betalingen for private klubordninger, som kommunalbestyrelsen yder tilskud til, skal dog altid beregnes på grundlag af udgifterne i det enkelte tilbud.

Betalingen kan fastsættes, så den varierer med barnets alder og med typen af tilbud.

Samtidig indføres en bemyndigelse til, at socialministeren kan beslutte, at der kan opkræves særskilt betaling for materialeforbrug og forplejning. Socialministeren kan endvidere fastsætte regler om nedsættelse eller bortfald af betalingen for visse grupper under hensyn til forældrenes økonomiske forhold og barnet eller den unges særlige behov for deltagelse i tilbuddet. Hermed fastholdes den nuværende adgang til at fastsætte regler om hel eller delvis friplads.

Til nr. 19 – 21

De foreslåede ændringer er en konsekvens af ændringerne i nr. 9 og 18.

Bilag

*I dette bilag er (med mindre skrift)
indsat den gældende formulering af de bestemmelser,
der berøres af lovforslaget*

§ 1

I lov om social bistand, jf. lovbekendtgørelse nr. 829 af 1. oktober 1992, som senest ændret ved lov nr. 177 af 16. marts 1994, foretages følgende ændringer:

1. I § 10, stk. 3, 3. pkt. udgår: »64«, og efter »69,« indsættes: »73 a,«.

§ 10. ---

Stk. 3. Et barn, der lever sammen med begge forældre, anses at have opholdskommune, hvor forældrene bor. Lever barnet kun sammen med den ene af forældrene, har det opholdskommune, hvor denne bor. Lever forældre, der har fælles forældremyndighed, ikke sammen, og opholder barnet sig lige meget hos begge forældre, har barnet dog med hensyn til foranstaltninger efter §§ 48, stk. 1 og 2, nr. 1 og 2, 58, 64, 69, 91 og 95 a opholdskommune, hvor det er tilmeldt folkeregisteret. Et barn, der ikke lever sammen med nogen af forældrene, har selvstændig opholdskommune.

2. I § 49, stk. 2, ændres »dagpleje, jf. § 64, stk. 3, eller daginstitution, jf. § 73« til: »dagtilbud, jf. § 73 og klubtilbud, jf. § 73 d«.

§ 49. ---

Stk. 2. Har en person, der modtager kontanthjælp efter § 37, undladt at betale for dagpleje, jf. § 64, stk. 3, eller daginstitution, jf. § 73, kan kommunalbestyrelsen tilbageholde den fremtidige månedlige betaling i den fremtidige kontanthjælp.

3. Overskriften til afsnit VI affattes således: »Dagpasning og døgnpleje«.

4. Overskriften til kapitel 14 affattes således: »Privat dagpasning«.

5. I § 63, stk. 1, 1. pkt., ændres »dagpleje« til: »dagpasning«.

6. I § 63, stk. 1 ophæves 2. pkt. og i stedet indsættes:

»Der kan ikke gives tilladelse til at have mere end 5 børn i privat dagpasning. Varetages den private dagpasning af flere personer, kan kommunalbestyrelsen give tilladelse til, at der kan modtages op til 10 børn.«

7. I § 63, stk. 2, ændres »Dagplejehjem og lignende« til: »Private daginstitutioner«.

8. I § 63, stk. 3, ændres »hjemmene« til »den private dagpasning og private daginstitutioner«.

Afsnit VI

Dag- og døgnpleje

Kapitel 14

Dagpleje

§ 63. Ingen må modtage mere end 2 børn under 14 år i privat dagpleje mod betaling uden at have tilladelse dertil fra kommunalbestyrelsen. Der kan ikke gives tilladelse til at have mere end 5 børn i privat dagpleje, jf. dog § 64, stk. 1, 2. pkt.

Stk. 2. Dagplejehjem og lignende, der modtager flere end 5 børn under 14 år mod betaling, og som drives af private uden offentlige

midler, må kun oprettes og drives med tilladelse fra kommunalbestyrelsen.

Stk. 3. Kommunalbestyrelsen fører tilsyn med forholdene i hjemmene.

9. § 64 og § 64 a ophæves.

§ 64. Kommunalbestyrelsen kan formidle anbringelse af børn i dagpleje i private hjem og andre lokaler i børnenes hjemlige miljø, der forud er godkendt af kommunalbestyrelsen til dette formål. Varetages dagplejen af flere personer, kan kommunalbestyrelsen bestemme, at der i dagplejen kan modtages op til 10 børn. Kommunalbestyrelsens afgørelse om anbringelse i dagpleje kan ikke indbringes for anden administrativ myndighed. Reglen i § 72, stk. 2, finder tilsvarende anvendelse.

Stk. 2. Kommunalbestyrelsen kan beslutte, at dagplejerens egne børn under 3 år kan indgå i det antal børn, dagplejeren modtager betaling for. Kommunalbestyrelsens afgørelse herom kan ikke indbringes for anden administrativ myndighed.

Stk. 3. Kommunalbestyrelsen yder et tilskud til etablering og indretning m.v. af nye dagplejehjem. Til dagplejehjem med op til 5 børn ydes et tilskud på op til 20.000 kr., og til dagplejehjem med op til 10 børn ydes et tilskud på op til 50.000 kr. Socialministeren fastsætter nærmere retningslinier for ydelse og anvendelse af tilskuddet.

Stk. 4. Kommunalbestyrelsen fører tilsyn med dagplejens udøvelse.

Stk. 5. Børnenes forældre betaler for dagplejen efter samme regler som ved anbringelse i daginstitutioner.

§ 64 a. Kommunalbestyrelsen har det overordnede ansvar for den kommunale dagpleje og fastsætter mål og rammer for dagplejens virksomhed.

Stk. 2. Ved den kommunale dagpleje for børn oprettes en forældrebestyrelse med et flertal af valgte forældre, såfremt mere end halvdelen af forældre til børn optaget i den kommunale dagpleje anmoder herom. I bestyrelsen indgår 2 repræsentanter valgt af og blandt medarbejderne i dagplejen. Kommunalbestyrelsen kan beslutte, at medarbejderrepræsentanterne skal have stemmeret.

Stk. 3. Forældrebestyrelsen fastsætter overordnede principper for dagplejens virksom-

hed og for anvendelsen af en budgetramme for dagplejen inden for de af kommunalbestyrelsen fastsatte mål og rammer.

Stk. 4. Dagplejelederen har den administrative og pædagogiske ledelse af dagplejen og er ansvarlig for dagplejens virksomhed over for forældrebestyrelsen og kommunalbestyrelsen.

Stk. 5. Kommunalbestyrelsen kan helt eller delvis delegerer beslutningskompetence vedrørende dagpleje til forældrebestyrelsen bortset fra de beføjelser, der følger af bestemmelserne i denne lovs §§ 64, 72 og 73 om godkendelse af dagplejehjem, tilsyn, beslutning om optagelse, tildeling af fripladser og forældrebetaling samt de beføjelser, der følger af den kommunale bevillings- og arbejdsgiverkompetence.

Stk. 6. Ved etablering af en forældrebestyrelse efter stk. 2 fastsætter kommunalbestyrelsen efter indhentet udtalelse fra forældrebestyrelsen en vedtægt for styrelsen af den kommunale dagpleje.

10. Overskriften til kapitel 16 affattes således: »Dagtilbud til børn«.

11. I § 69, stk. 1, ændres »på daginstitutioner for børn og unge, herunder socialpædagogiske fritidsforanstaltninger« til: »i dagtilbud til børn«.

12. I § 69, stk. 2, ændres »er sammen med dagpleje efter § 64 og« til: »og kommunal dagpleje er sammen med«.

13. I § 69, indsættes som stk. 4 og 5:

»*Stk. 4.* Kommunalbestyrelsen kan formidle anbringelse af børn i dagpleje i private hjem og andre lokaler i børnenes hjemlige miljø, der forud er godkendt af kommunalbestyrelsen til dette formål. Der kan i den enkelte dagpleje modtages op til 5 børn. Varetages dagplejen af flere personer, kan kommunalbestyrelsen bestemme, at der i dagplejen kan modtages op til 10 børn.

Stk. 5. Kommunalbestyrelsen kan beslutte, at dagplejerens egne børn under 3 år kan indgå i det antal børn, dagplejeren modtager betaling for. Kommunalbestyrelsens afgørelse herom kan ikke indbringes for anden administrativ myndighed.«

Afsnit VII

Institutioner

Kapitel 16

*Institutioner under kommunerne
Daginstitutioner for børn*

§ 69. Kommunalbestyrelsen skal sørge for, at der er det nødvendige antal pladser på daginstitutioner for børn og unge, herunder socialpædagogiske fritidsforanstaltninger, jf. dog § 95 a.

Stk. 2. Tilbud om ophold i daginstitutioner sammen med dagpleje efter § 64 og pasningsordninger efter § 70 et led i kommunens samlede generelle og forebyggende tilbud til børn, og ordningerne skal i samarbejde med forældrene og børnene skabe rammer, der fremmer børns udvikling, trivsel og selvstændighed.

Stk. 3. Daginstitutioner for børn og unge kan oprettes og drives af en eller flere kommuner eller som private institutioner, med hvilke kommunalbestyrelsen indgår overenskomst. Private institutioner skal være selvstændige, hvis der er plads til mindst 6 børn.

14. Efter § 69 b indsættes:

»§ 69 c. Kommunalbestyrelsen har det overordnede ansvar for den kommunale dagpleje og fastsætter mål og rammer for dagplejens virksomhed.

Stk. 2. Ved den kommunale dagpleje for børn oprettes en forældrebestyrelse med et flertal af valgte forældre, såfremt mere end halvdelen af forældre til børn optaget i den kommunale dagpleje anmoder herom. I bestyrelsen indgår 2 repræsentanter valgt af og blandt medarbejderne i dagplejen. Kommunalbestyrelsen kan beslutte, at medarbejderrepræsentanterne skal have stemmeret.

Stk. 3. Forældrebestyrelsen fastsætter overordnede principper for dagplejens virksomhed og for anvendelsen af en budgetramme for dagplejen inden for de af kommunalbestyrelsen fastsatte mål og rammer.

Stk. 4. Dagplejelederen har den administrative og pædagogiske ledelse af dagplejen og er ansvarlig for dagplejens virksomhed over for forældrebestyrelsen og kommunalbestyrelsen.

Stk. 5. Kommunalbestyrelsen kan helt eller delvis delegerer beslutningskompetence vedrørende dagpleje til forældrebestyrelsen bortset

fra de beføjelser, der følger af bestemmelserne i denne lovs §§ 69, 71, 72 og 73 om godkendelse af dagplejehjem, tilsyn, beslutning om optagelse, tildeling af fripladser og forældrebetaling samt de beføjelser, der følger af den kommunale bevillings- og arbejdsgiverkompetence.

Stk. 6. Ved etablering af en forældrebestyrelse efter stk. 2 fastsætter kommunalbestyrelsen efter indhentet udtalelse fra forældrebestyrelsen en vedtægt for styrelsen af den kommunale dagpleje.«

15. I § 71, stk. 1, ændres »den daglige drift af daginstitutioner« til: »forholdene i dagtilbudene«.

§ 71. Kommunalbestyrelsen fører tilsyn med den daglige drift af daginstitutioner i kommunen.

16. I § 72, stk. 1, 1. pkt. og i stk. 2, ændres »en daginstitution« til: »et dagtilbud«.

§ 72. Bestemmelse om optagelse i en daginstitution træffes af kommunalbestyrelsen, hvis afgørelse ikke kan indbringes for anden administrativ myndighed. Kommunalbestyrelsen kan bestemme, at pasningsordninger etableret efter § 70 ikke er omfattet af 1. pkt.

Stk. 2. En kommune kan hverken permanent eller midlertidigt udmelde et barn af en daginstitution, fordi en eller begge forældre bliver ledige.

17. § 73 affattes således:

»§ 73. Børnenes forældre betaler for opholdet med et beløb, der svarer til 30 pct. af udgifterne ved ophold i dagtilbuddet, bortset fra ejendomsudgifter, herunder husleje og vedligeholdelse, jf. dog stk. 4.

Stk. 2. Kommunalbestyrelsen afgør, om betalingen skal beregnes på grundlag af udgifterne ved driften af den enkelte daginstitution eller på grundlag af de gennemsnitlige udgifter ved driften af daginstitutioner af samme type i kommunen, dog beregnes betalingen for ophold i ordninger efter § 70 på grundlag af udgifterne ved driften af den enkelte ordning.

Stk. 3. For den kommunale dagpleje beregnes betalingen på grundlag af de gennemsnitli-

ge udgifter ved opholdet i den kommunale dagpleje.

Stk. 4. Socialministeren fastsætter nærmere regler om betalingen efter stk. 1 og kan herunder bestemme, at der skal ske nedsættelse eller bortfald af betalingen under hensyn til forældrenes økonomiske forhold og børnenes særlige behov for ophold i dagtilbud. Der kan endvidere fastsættes en lavere betaling for særlige grupper af dagtilbud.

Stk. 5. Særlige indtægter for dagtilbuddene anvendes til nedsættelse af forældrenes betaling.

Stk. 6. Betalingen fastsættes for et regnskabsår ad gangen på grundlag af dagtilbuddenes budgetter.

§ 73. Børnenes forældre betaler for opholdet med et beløb, der svarer til 30 pct. af udgifterne ved ophold i institutionen, bortset fra ejendomsudgifter, herunder husleje og vedligeholdelse, jf. dog stk. 2. Kommunalbestyrelsen afgør, om betalingen skal beregnes på grundlag af udgifterne ved driften af den enkelte institution eller på grundlag af de gennemsnitlige udgifter ved driften af institutioner af samme type i kommunen, dog beregnes betalingen for ophold i ordninger efter § 70 på grundlag af udgifterne ved driften af den enkelte ordning.

Stk. 2. Socialministeren fastsætter nærmere regler om betalingen efter stk. 1 og kan herunder bestemme, at der skal ske nedsættelse eller bortfald af betalingen under hensyn til forældrenes økonomiske forhold og børnenes særlige behov for ophold i daginstitution. Der kan endvidere fastsættes en lavere betaling for særlige grupper af institutioner.

Stk. 3. Særlige indtægter for institutionerne anvendes til nedsættelse af forældrenes betaling.

Stk. 4. Betalingen fastsættes for et regnskabsår ad gangen på grundlag af institutionernes budgetter.

18. Efter § 73 indsættes:

»Klubtilbud og andre socialpædagogiske fritidstilbud til større børn og unge

§ 73 a. Kommunalbestyrelsen skal sørge for, at der er de nødvendige klubtilbud og andre socialpædagogiske fritidstilbud til større børn og unge, jf. dog § 95 a.

Stk. 2. Tilbuddene skal i samarbejde med de større børn og unge skabe aktiviteter og samværsformer, der fremmer den enkeltes alsidige udvikling og selvstændighed samt evne til at indgå i et forpligtende fællesskab.

Stk. 3. Tilbuddene indgår som led i kommunens generelle fritidstilbud til børn og unge og skal efter kommunalbestyrelsens beslutning også kunne rette sin virksomhed mod børn og unge med behov for støtte.

Stk. 4. Kommunalbestyrelsen fastsætter mål og rammer for tilbuddenes virksomhed som en integreret del af kommunens samlede fritidsmæssige, forebyggende og støttende indsats over for børn og unge.

Stk. 5. Kommunalbestyrelsen fastsætter retningslinjer, der sikrer børn og unge indflydelse på indholdet i det enkelte tilbud. Kommunalbestyrelsen kan beslutte, at § 69 a finder anvendelse for visse tilbud.

§ 73 b. Klubber og andre socialpædagogiske fritidstilbud kan oprettes og drives af en eller flere kommuner eller som private institutioner, med hvilke kommunalbestyrelsen indgår overenskomst. Private institutioner skal være selvejende, hvis der er plads til mindst 6 børn eller unge. Kommunalbestyrelsen kan til private klubordninger for større børn og unge yde et tilskud pr. barn eller ung.

Stk. 2. § 71 finder tilsvarende anvendelse for klubber og andre socialpædagogiske fritidstilbud.

§ 73 c. Bestemmelse om optagelse i og udmeldelse af klubber og andre socialpædagogiske fritidstilbud træffes af kommunalbestyrelsen, hvis afgørelse ikke kan indbringes for anden administrativ myndighed.

Stk. 2. Kommunalbestyrelsen kan for private klubordninger beslutte, at lederen af den enkelte ordning træffer afgørelse om optagelse og udmeldelse efter retningslinjer fastsat af kommunalbestyrelsen.

§ 73 d. Kommunalbestyrelsen fastsætter betaling for deltagelse i klubber og andre socialpædagogiske fritidstilbud og kan herunder beslutte, at der ikke skal ydes betaling for deltagelse i enkelte tilbud eller typer af tilbud. Betalingen kan højst udgøre 20 pct. af udgifterne ved driften af det enkelte tilbud eller af de gennemsnitlige udgifter ved driften af samme type af tilbud i kommunen, som disse opgøres efter

§ 73, stk. 1 og 6. For private klubordninger, jf. § 73 b, stk. 1, 3. pkt., beregnes betalingen på grundlag af udgifterne ved driften af den enkelte ordning.

Stk. 2. Socialministeren fastsætter nærmere regler om betalingen efter stk. 1 og kan herunder bestemme, at der kan opkræves særskilt betaling for materialeforbrug og forplejning. Socialministeren kan endvidere fastsætte, at der skal ske nedsættelse eller bortfald af betaling under hensyn til forældrenes økonomiske forhold og barnet eller den unges særlige behov for deltagelse i tilbuddet.«

19. I § 95 a, *stk. 1* ændres »på en af de i § 69 nævnte daginstitutioner.« til: »i et af de i § 69 og § 73 a nævnte dag- og klubtilbud.«

§ 95 a. Amdsrådet skal sørge for, at der er det nødvendige antal pladser på særlige daginstitutioner for børn og unge, der på grund af et vidtgående fysisk eller psykisk handicap har et særligt behov for støtte, behandling m.v., der ikke kan dækkes gennem ophold på en af de i § 69 nævnte daginstitutioner.

20. I § 133, *stk. 1* ændres »dagforanstaltninger for børn og unge efter § 64 og § 69« til: »dag- og klubtilbud til børn og unge efter § 69 og § 73 a«.

§ 133. En kommunes udgifter til rådgivning og tilsyn efter afsnit II, til administration i øvrigt samt til dagforanstaltninger for børn og unge efter § 64 og § 69 afholdes endeligt af kommunen.

21. I § 135, *stk. 7, 2. pkt.* ændres »dagtilbud efter §§ 64, 69 og 70« til: »dag- og klubtilbud efter §§ 69, 70 og 73 a«.

§ 135. ---

Stk. 7. Kommunen og amtskommunen afholder hver 50 pct. af udgifterne vedrørende foranstaltninger efter § 33, stk. 2. Dette gælder dog ikke udgifterne vedrørende døgnophold efter § 96, der afholdes efter reglerne i stk. 3, og udgifterne vedrørende dagtilbud efter §§ 64, 69 og 70, der afholdes endeligt af kommunen.
